

NYTT OM LUFTKONTROLL

NR 2 2013

**Det här brevet är en del i Naturvårdsverkets
vägledning om miljökvalitetsnormer för utomhusluft.**

Ny förordning

Den 16 april trädde en reviderad version av Luftkvalitetsförordningen (SFS 2010:477) i kraft. Ändringarna har gjorts främst till följd av genomförandet av EU:s rapporteringsbestämmelser för luftkvalitetsdirektiven (beslut 2011/850/EU). De huvudsakliga ändringarna är följande:

- Den som fastställt ett ÅP ska informera om
 - hur det genomförs och
 - om var allmänheten kan få regelbundet uppdaterad information
 - om programmet och
 - dess genomförande.
- Utökade bemyndiganden för Naturvårdsverket att ta fram föreskrifter (kontroll, rapportering, utse referenslaboratorium, godkänna likvärdiga mätinstrument).
- En del mindre ändringar (huvudsakligen redaktionella).

[Luftkvalitetsförordningen \(SFS 2010:477\)](#)

Nya föreskrifter på gång

Liksom Luftkvalitetsförordningen (SFS 2010:477) behöver Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2010:8) revideras till följd av EU:s nya rapporteringsbestämmelser för luftkvalitetsdirektiven (beslut 2011/850/EU).

Remissen av förslaget har nyligen avslutats (10 juni), men den som vill komplettera med någon enstaka synpunkt har möjlighet att göra det under juni månad.

[Information på Naturvårdsverkets webbplats om remissen](#)

Nytt nätverk för kontroll av miljökvalitetsnormerna för utomhusluft

Ett nytt webbnätverk har skapats för att få ett forum där kommuner och andra aktörer som jobbar aktivt med kontroll av miljökvalitetsnormerna för utomhusluft lätt ska kunna utbyta information och erfarenheter. Nätverket kompletterar ett annat nätverk som finns för de kommuner och länsstyrelser som jobbar med åtgärdsprogram. För mer information och för att gå med i nätverket hör av dig till matthew.ross-jones@naturvardsverket.se. För mer information om nätverket för åtgärdsprogram, kontakta per.andersson@naturvardsverket.se.

Godkännande av mätinstrument

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2010:8) ska kontinuerliga mätningar fr.o.m. 11 juni 2013 enbart göras med instrument som mäter enligt referensmetoden eller en likvärdig metod. Ett antal instrument har nu godkänts av Naturvårdsverket. [Besluten om godkännande](#) finns publicerade på Referenslaboratoriet för tätortsluft – mätningars hemsida. Arbete med att ta fram underlag för beslut om godkännande av ett antal andra instrument som används i Sverige pågår dock fortfarande.

Ett av de instrument som används i störst utsträckning i Sverige för kontroll av luftkvalitet är TEOM 1400AB, som används för att mäta partiklar (PM10 och PM2,5). Naturvårdsverket har nyligen fattat ett beslut om godkännande av TEOM 1400AB för mätning av PM10. Beslutet innebär bl.a. att den korrigeringsmetod som tillämpas på TEOM-data kommer att förändras. Mer information om hur TEOM-data ska korrigeras kommer att tas fram senare i år. Arbete pågår också för att utreda de potentiella konsekvenserna av detta för de halter av PM10 som uppmätts. Konsekvenserna är svårbedömda, men en preliminär indikation är att uppmätta halter kan bli något lägre under våren.

Formell underrättelse från kommissionen på grund av för höga halter av partiklar (PM10) i Sverige

Sverige har under en lång rad år rapporterat att vi har halter över EU:s gränsvärde för partiklar. Överskridandena har skett utmed enstaka eller ett antal hårt

trafikerade vägar i ett antal kommuner. EU:s gränsvärde överensstämmer med den svenska miljökvalitetsnormen för partiklar. Sverige fälldes år 2011 för fördragsbrott för att vi inte klarat EU:s gränsvärde under åren 2005- 2007.

Kommissionen har nu åter skickat en formell underrättelse till regeringen, som tar upp de överskridanden som fortsatt under åren 2008-2011 i Norrköping, Södertälje, Stockholm och Uppsala. Miljödepartementet har skickat underrättelsen på remiss till ett flertal aktörer, bl.a. Naturvårdsverket, vilka ombetts komma in med underlag och synpunkter på kommissionens skrivelse.

Naturvårdsverket har i sitt yttrande 2013-05-23 framfört att vi ser allvarligt på hälsoproblemen från grövre partiklar och att Sverige bör fortsätta med en hög ambitionsnivå i åtgärdsarbetet, att kontrollen skett enligt gällande regler och riktlinjer, men att ny information har framkommit som kan ha betydelse för de halter av PM10 som uppmätts (se vidare ovan under "Godkännande av mätinstrument"). Därutöver framhålls bl.a. att det är klarlagt att användning av dubbdäck är huvudorsak till de förhöjda halterna av partiklar (PM10).

Kommissionens skrivelse ska besvaras av Miljödepartementet senast den 26 juni 2013.

Internationell workshop om luft

Den 24-26 juni arrangerar Naturvårdsverket och IVL Svenska Miljöinstitutet AB i samarbete med internationella organisationer såsom Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution (CLRTAP), EU-kommissionen, Global Atmospheric Pollution Forum samt Europeiska miljöbyrån (EEA) en internationell workshop om luft, den femte så kallade Saltsjöbadskonferensen. Konferensen hålls i Göteborg och riktar sig till personer som jobbar med luftvårdsfrågor på europeisk och internationell nivå, exempelvis ledande experter och forskare, beslutsfattare och förhandlare, internationella organisationer och näringsliv. Målet är att skapa underlag för internationella politiska processer när det gäller luftföroreningar och klimatförändringar.

[Konferensens officiella webbsida](#)

Årlig uppföljning av miljökvalitetsmålet Frisk luft

Den årliga uppföljningen av miljökvalitetsmålen lämnades i mars till regeringen. Slutsatsen för miljökvalitetsmålet Frisk luft är: "Nej, det är inte möjligt att nå målet till år 2020 med i dag beslutade eller planerade styrmedel."

- Förhöjda halter av luftföroreningar orsakar alltjämt betydande skador på

människors hälsa, på växtlighet samt på kulturföremål.

- Fler åtgärder behövs innan miljö kvalitetsmålet kan nås.
- Internationella insatser behövs för att minska halterna av partiklar och marknära ozon.
- Nationellt är ytterligare åtgärder angelägna för att minska utsläppen av kväveoxider liksom av partiklar från dubbdäck.

[Information på Miljömålsportalen om uppföljningen av miljö kvalitetsmålet Frisk Luft](#)
[Rapport "Miljömålen - Årlig uppföljning av Sveriges miljö kvalitetsmål och etappmål 2013"](#)

Revision av regionala miljö övervakningsprogram

Sedan hösten 2012 pågår en revisionsprocess för de regionala miljö övervakningsprogrammen, dvs. de program som länsstyrelserna hanterar inom miljö övervakningen. Nuvarande programperiod omfattar åren 2009-2014, och det är nu dags att planera för perioden 2015-2020. Inom ramen för revisionsprocessen har Naturvårdsverket under våren anordnat en rad seminarier för länsstyrelserna, bl.a. inom Programområde Luft. De prioriteringar inför kommande period som fördes fram vid seminariet för Programområde Luft den 22 maj var gemensamma delprogram, uppfyllande av lagstiftning/EU-direktiv och uppföljning av miljö mål, vilket överensstämmer med de prioriteringar som förts fram generellt för den regionala miljö övervakningen, dvs. för alla programområden.

I anslutning till miljö övervakningsdagarna i Tällberg planeras den 1 oktober en träff med fortsatta diskussioner för alla länsstyrelser kring revisionen av programmen. Den 31 mars nästa år ska slutligen de nya programmen vara klara.

Information om luftkvalitet på Naturvårdsverkets webbplats

I februari lanserades Naturvårdsverkets nya webbplats, med syfte att tydligare visa hur miljön mår och att ge bättre verktyg och stöd i genomförandet av miljö arbetet. Den nya webbplatsen ska fungera i både mobiltelefon, läsplatta och dator.

Nya sidor med diagram och texter om luftkvalitet kommer att läggas ut, men har blivit kraftigt försenade p.g.a. en del tekniska problem. Vår förhoppning är att problemen snart ska vara lösta och att den planerade informationen kan läggas ut under slutet av sommaren.

Nya rapporter

- [Miljökvalitetsnormer om luft i planering och rättstillämpning](#)
- [EEA Signals 2013 – "Every breath we take - Improving air quality in Europe"](#)
- [Air Implementation Pilot - Lessons learnt from the implementation of air quality legislation at urban level \(EEA\)](#)

Vägledning

En viktig uppgift för Naturvårdsverket är att vägleda kommunerna i arbetet med miljökvalitetsnormerna. Handboken kompletteras här av våra stödfunktioner (reflab och datavärd).

[Luftguiden Handbok 2011:1](#) – Naturvårdsverkets vägledning om miljökvalitetsnormer för utomhusluft

[Referenslaboratoriet för tätortsluft – mätningar](#) som kan hjälpa till med frågor om kvalitetssäkring, val av mätmetod/mätinstrument etc.

[Referenslaboratoriet för tätortsluft – modeller](#) som är en stödfunktion vid frågor om modellering av luftkvalitet.

[Datavärdskap Luft](#) "Datavärden" ansvarar för mottagande, lagring och tillgängliggörande av luftdata från kommunerna samt rapportering av dessa till EU. De kan även svara på frågor om hantering av mätdata.

Kontakta oss

Kontakta oss gärna om ni har frågor! MKN-luft@naturvardsverket.se

Besök även gärna vår webbsida: [Miljökvalitetsnormer för utomhusluft - Naturvårdsverket](#)

Där hittar ni även tidigare nyhetsbrev.

Trevlig sommar!

